А. РАМАНОЎСКІ

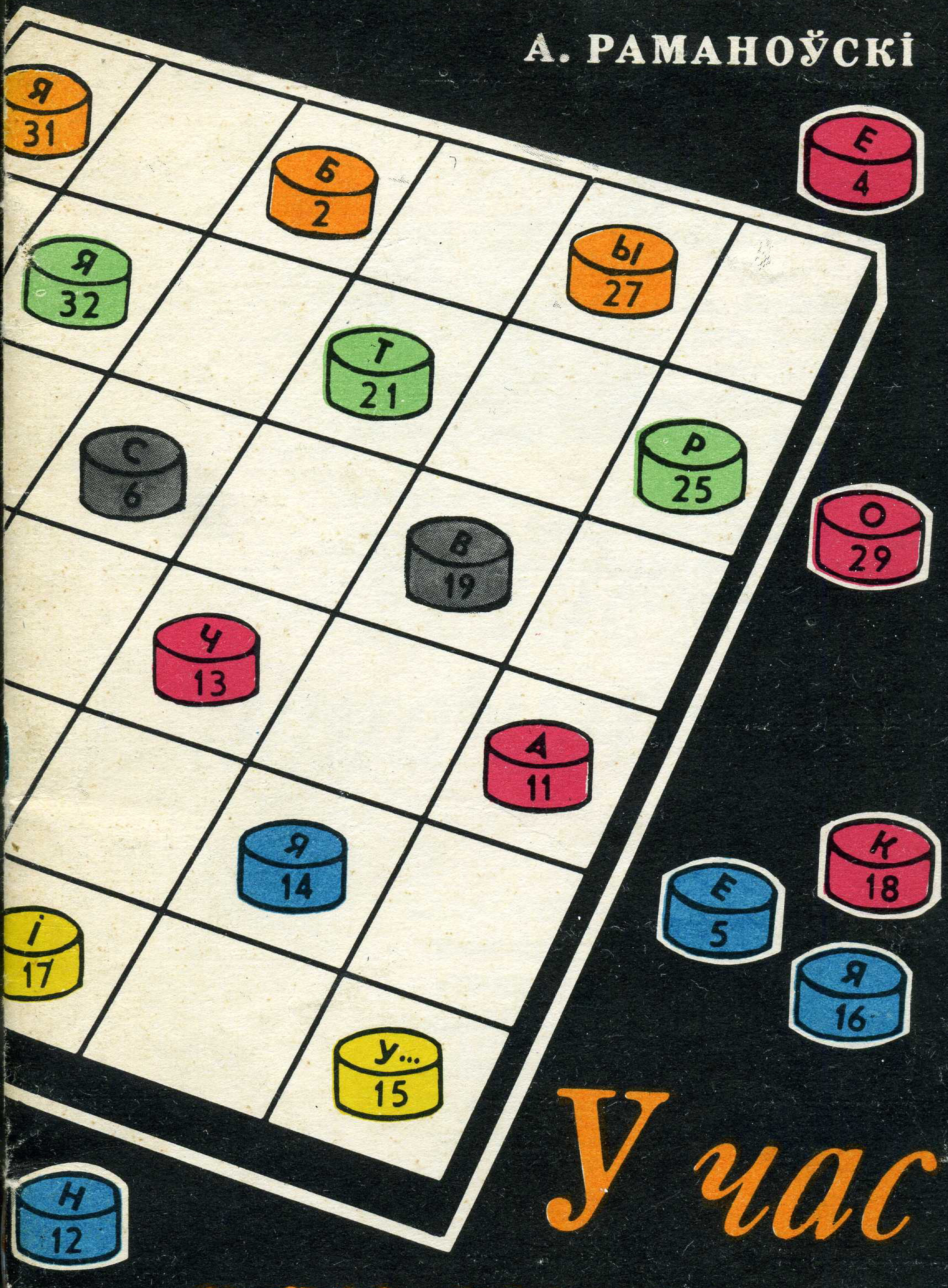

У час адпачынку

Бел 2
Р 21

Кругом 111

(на вокладцы)

Шашкі, якія стаяць з абодвух бакоў дошкі, трэба расставіць у клетках так, каб па гарызанталі можна было прачытаць два радкі з верша Янкі Купалы «Летняя раса».

Калі правільна расстаўлены ўсе шашкі, сума лікаў у кожным радку, у кожным слупку і па дыяганалі будзе роўна 111.

Р $\frac{70802\text{-}137}{\text{М } 302(05)\text{-}76}$ 196-76

© Выдавецтва «Мастацкая літаратура», 1976 г.

А. РАМАНОЎСКІ

У час адпачынку

ГАЛАВАЛОМКІ,
РЭБУСЫ,
ГУЛЬНІ
ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ
МАЛОДШАГА
ШКОЛЬНАГА
ЎЗРОСТУ

Мінск «Мастацкая літаратура» 1976

У школу

Каб прачытаць радкі з верша Артура Вольскага, разгледзьце на 16 малюнках прадметы і па парадку запішыце іх назвы. Лічбы на крузе паказваюць, якія літары з кожнага слова трэба браць і запісваць на аркушы паперы. Некалькі літар вы знойдзеце ў самім крузе.

Разгадваць пачынайце з першага малюнка і ідзіце па руху стрэлкі.

У цэнтры круга напісана назва верша.

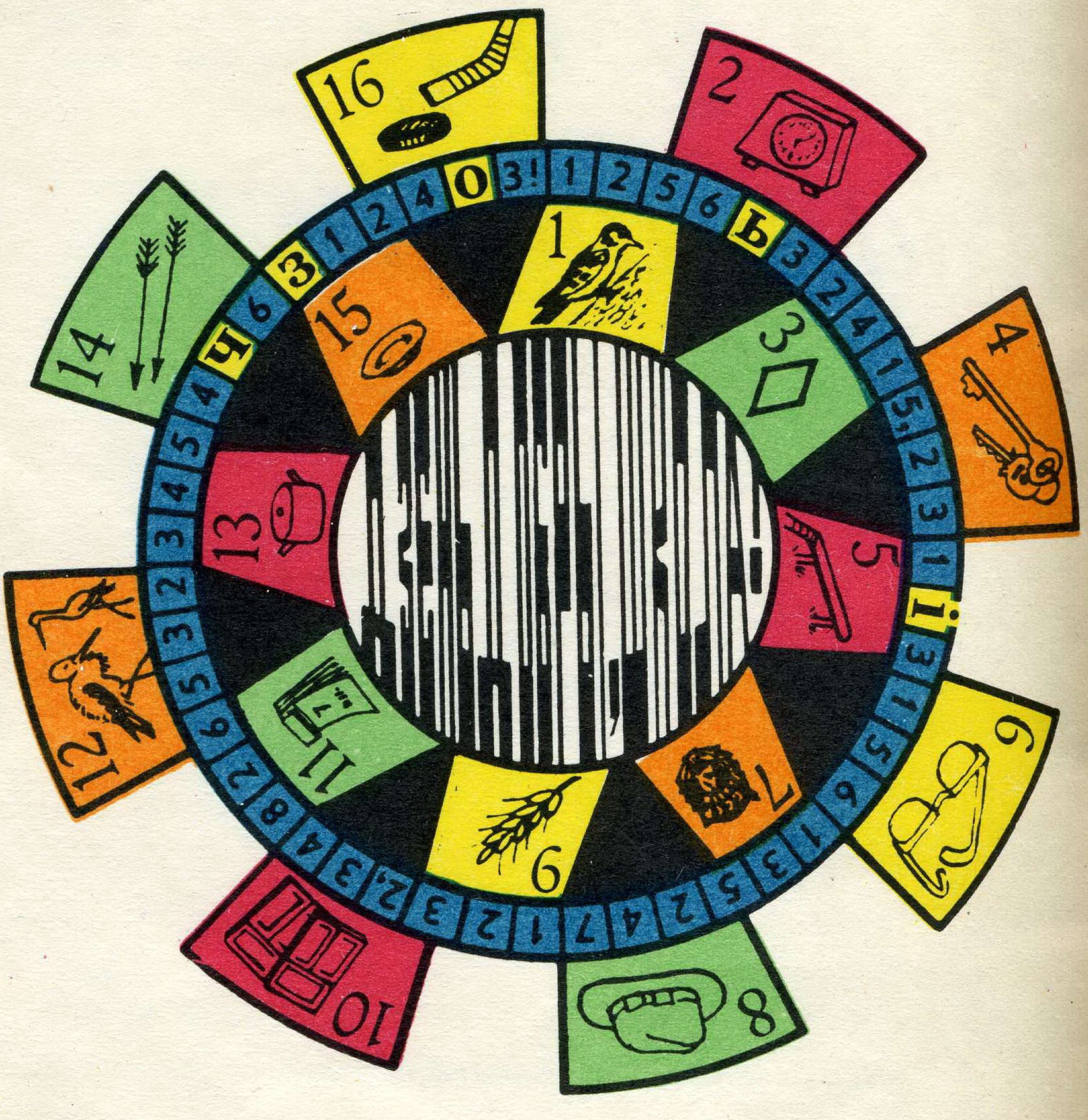

Савецкія рэспублікі

Успомніце назвы 15 савецкіх рэспублік і запішыце іх у клетачкі так, каб у кожнае слова ўваходзіла ўжо напісаная літара.

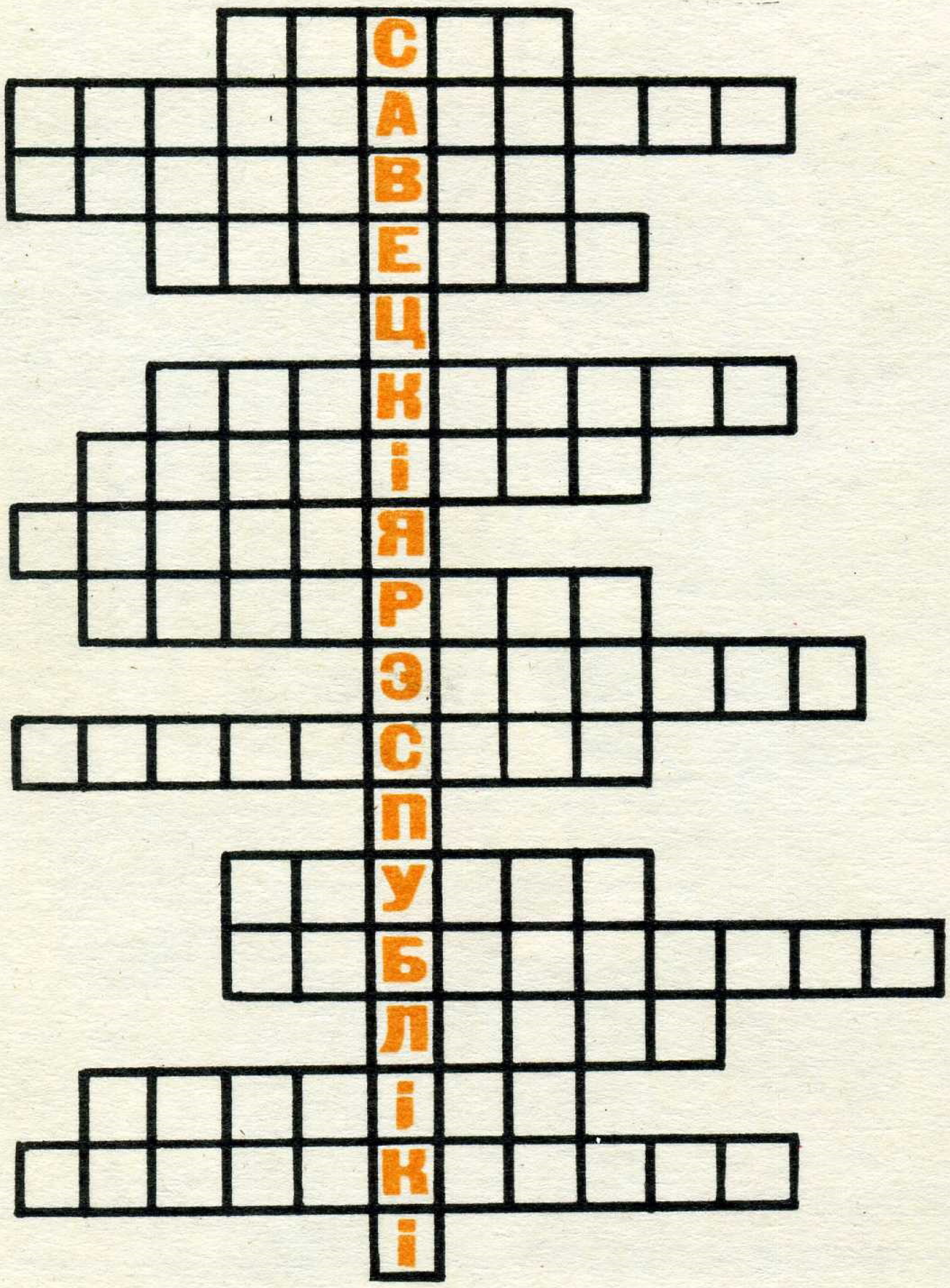

Старажытныя гарады

Хочаце ведаць, якія ў Беларусі старэйшыя гарады,— разгадайце кожны рэбус і адказы запішыце ў радкі пад тымі ж нумарамі. Калі ўсё запісана правільна, у калонцы зверху ўніз прачытаеце назву самага старэйшага горада.

А ў якім годзе заснаваны кожны горад, пакажа нітачка.

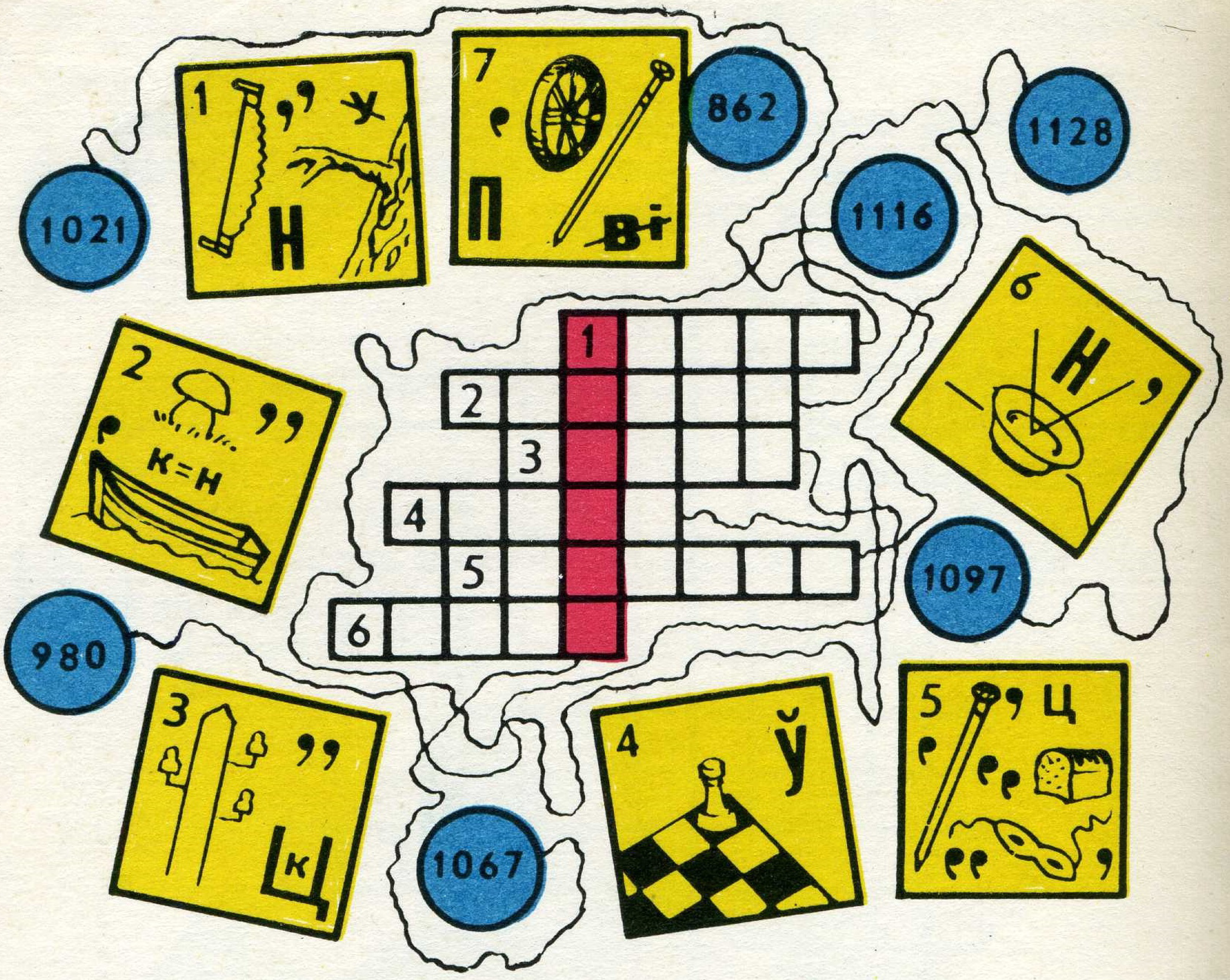

Дзве прыказкі

З літар, напісаных на карэньчыках кніг, можна скласці дзве прыказкі пра вучэнне.

Як гэта зрабіць?

Трэба кніжкі расставіць па парадку нумароў, і тады прачытаеш абедзве прыказкі.

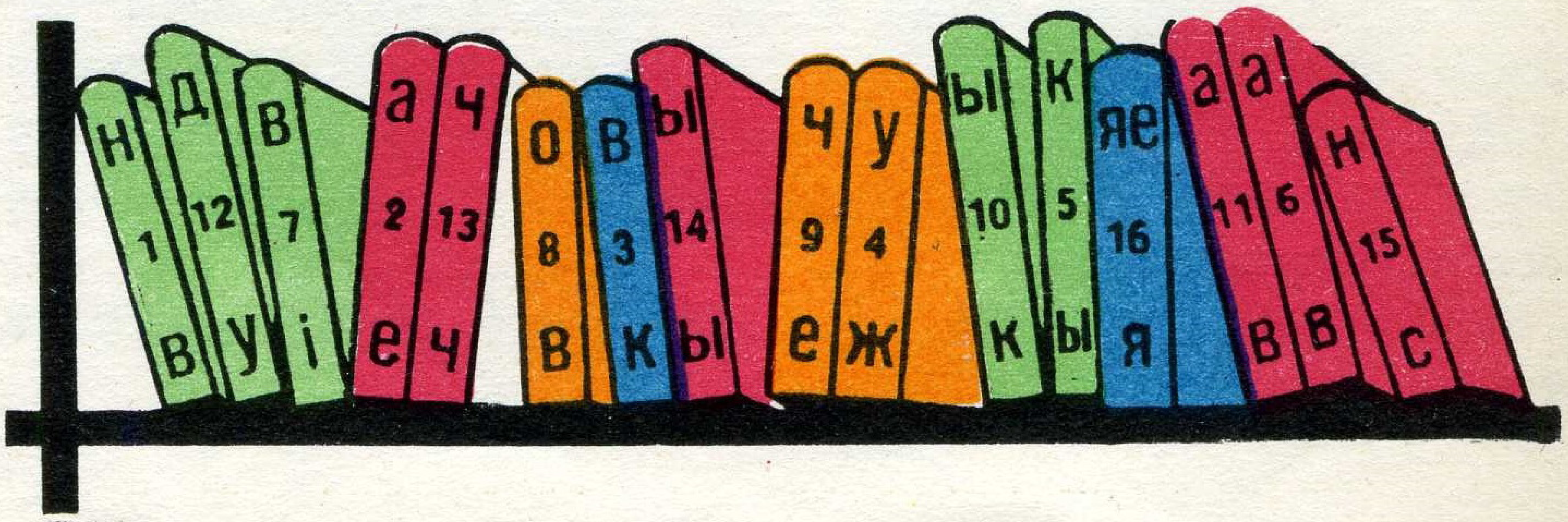

Рэкі Беларусі

Разгадайце рэбусы і ў клеткі пад тымі ж нумарамі запішыце назвы васьмі беларускіх рэк. Калі ўсё запісана правільна, у выдзеленым слупку прачытаеце назву яшчэ адной нашай ракі.

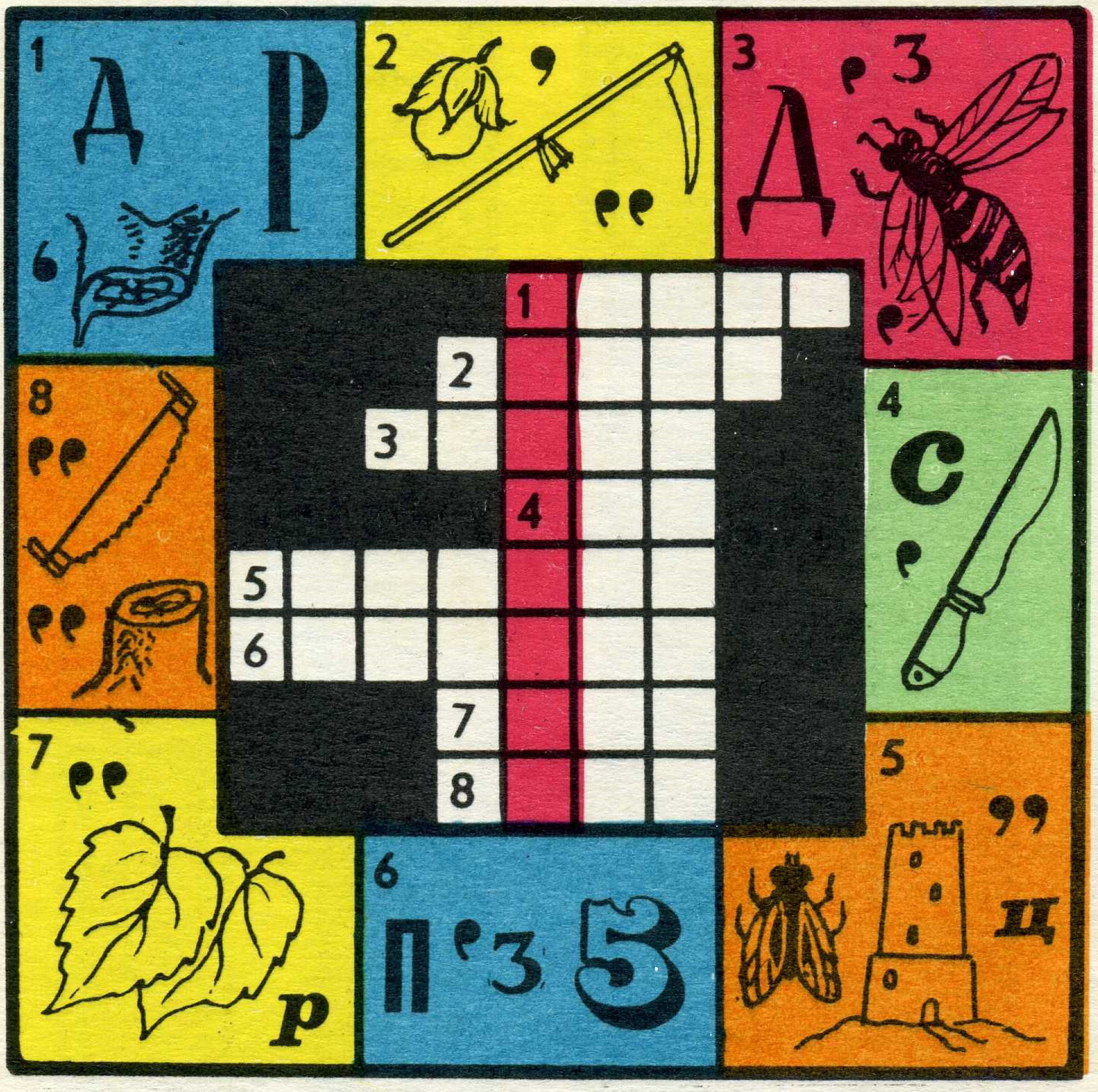

Чатыры кінастужкі

Вы любіце кіно. А ці помніце назвы карцін, пастаўленых для дзяцей вядомым беларускім рэжысёрам? На чатырох стужках намаляваны розныя прадметы. Калі з назвы кожнага браць першую літару, дык атрымаецца назва фільма. На першай і трэцяй стужках прачытаеце і прозвішча рэжысёра.

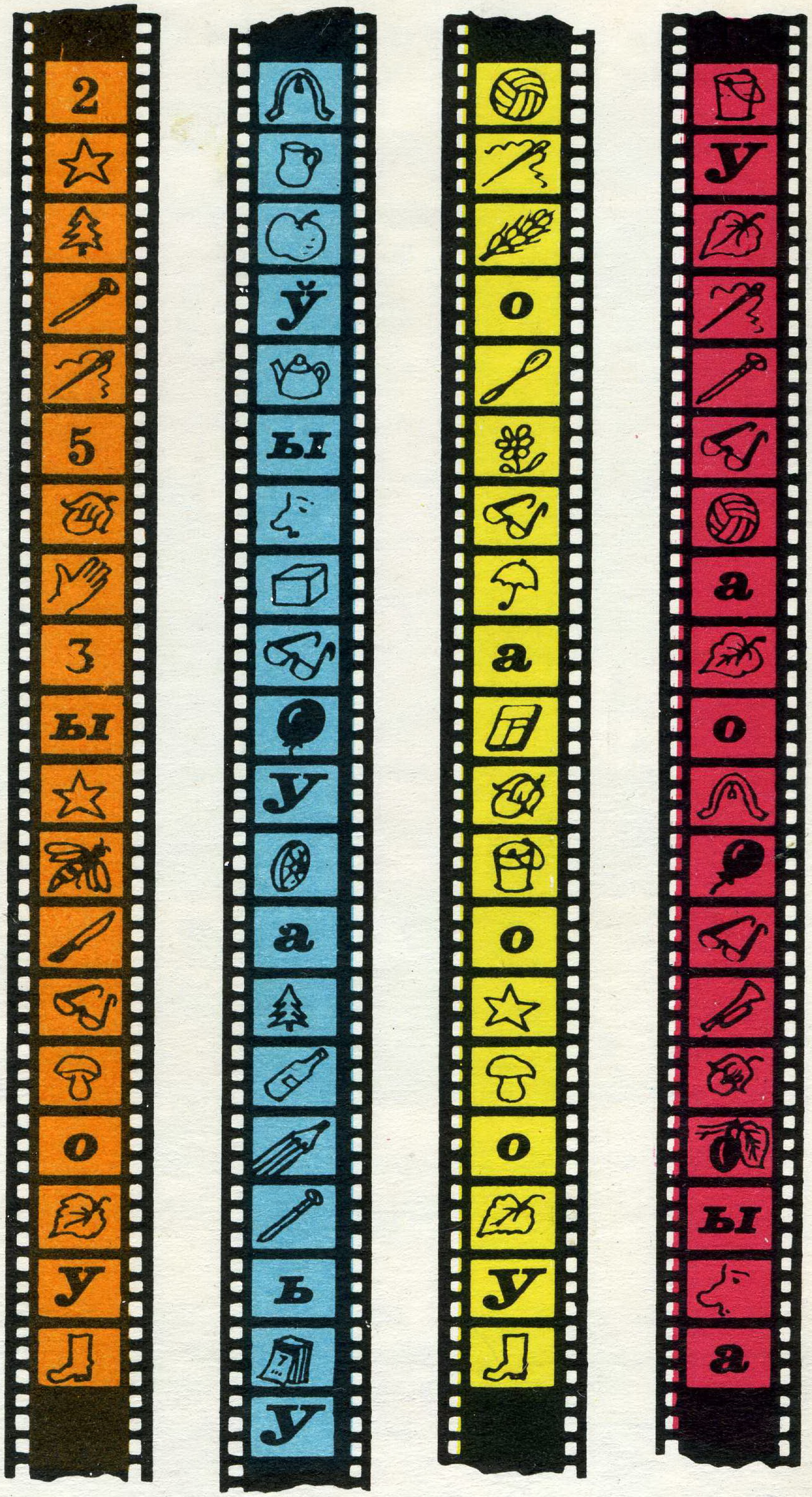
2
5
3
ы
о
у
ў
ы
у
а
ь
у
о
а
о
о
у
у
а
о
ы
а

Ад рэбуса да рэбуса

У рэбусах злева зашыфраваны назвы пяці дзіцячых кніжак, а справа — прозвішчы аўтараў гэтых кніг. Хто якую напісаў, даведаецеся, калі па лініях знойдзеце патрэбны рэбус і расшыфруеце яго.

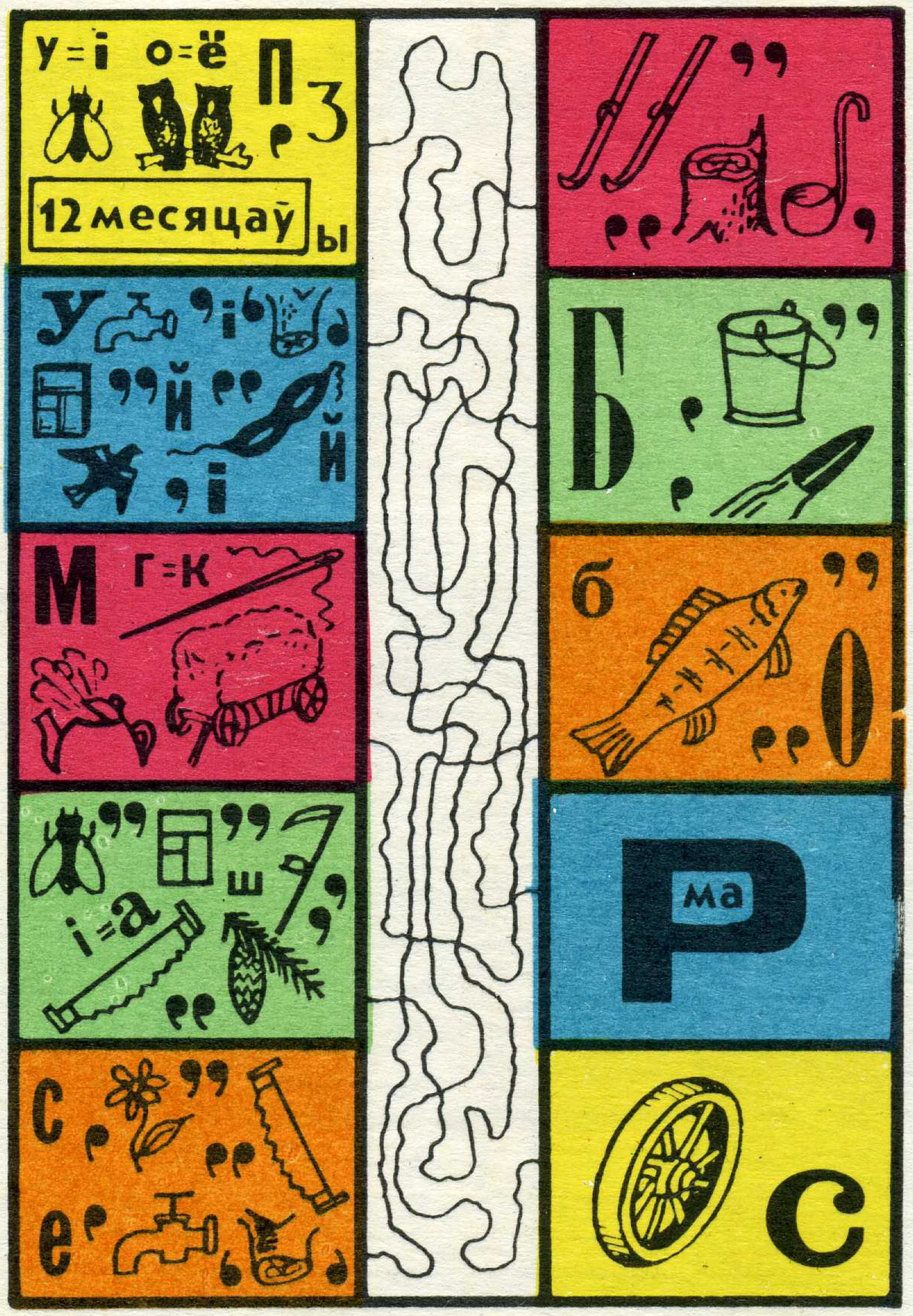

Рэбус

Разгадаўшы рэбус, прачытаеце адзін з Законаў юных піянераў.

Мудрая прыказка

У цэнтры малюнка на кожным прадмеце напісана літара. Гэтыя ж літары запішыце на кожны прадмет, на якім іх няма, і, пачынаючы з першага квадрата, вы прачытаеце мудрую народную прыказку.

Назавіце жывёл

Разгадаўшы кожны рэбус, прачытаеце назвы 12 жывёл.

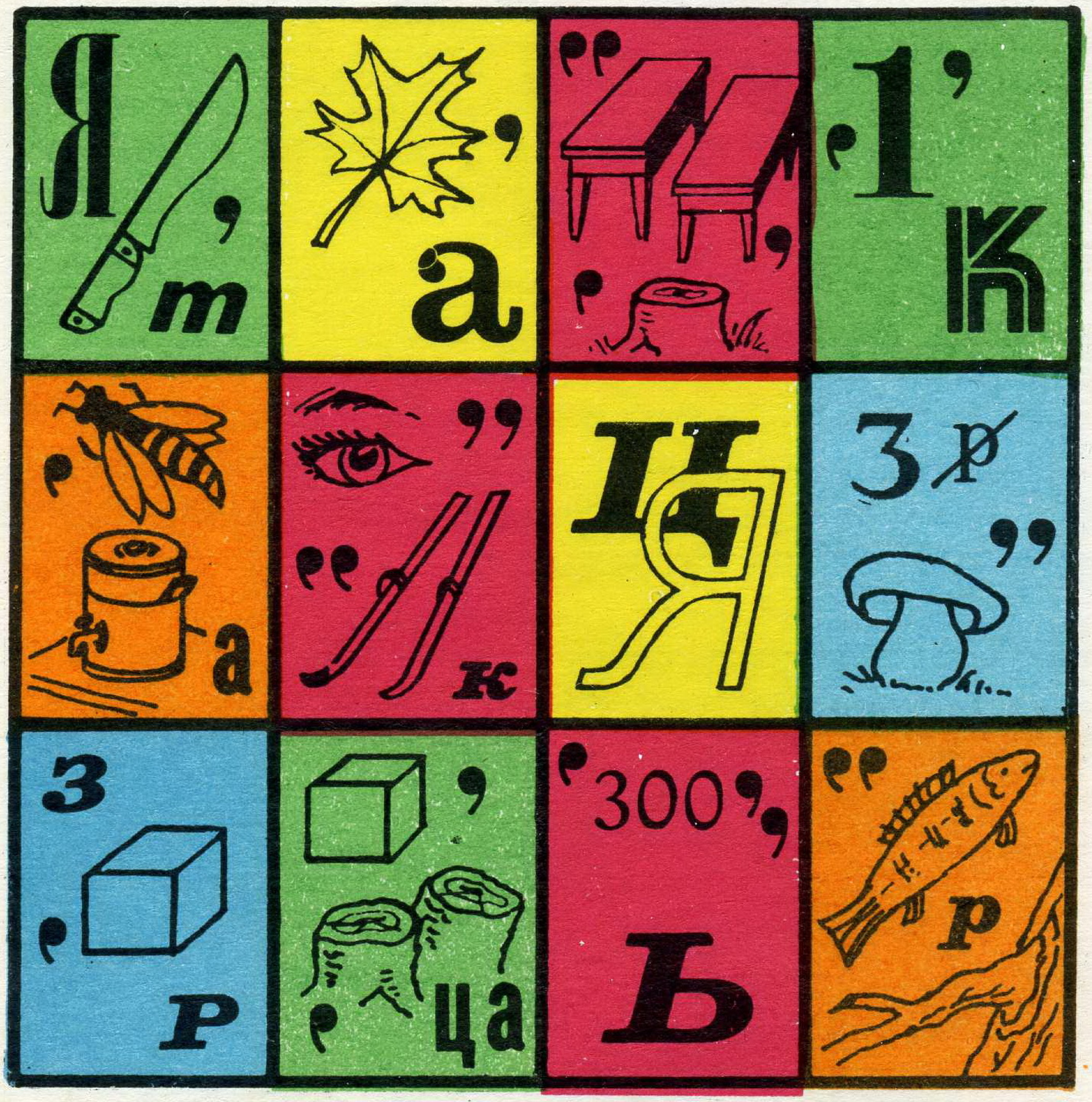

Што зашыфравана?

На беражках зорачкі змешчана загадка. Як яе прачытаць, здагадайцеся самі.

Прачыталі?

А рэбус дасць адказ на загадку.

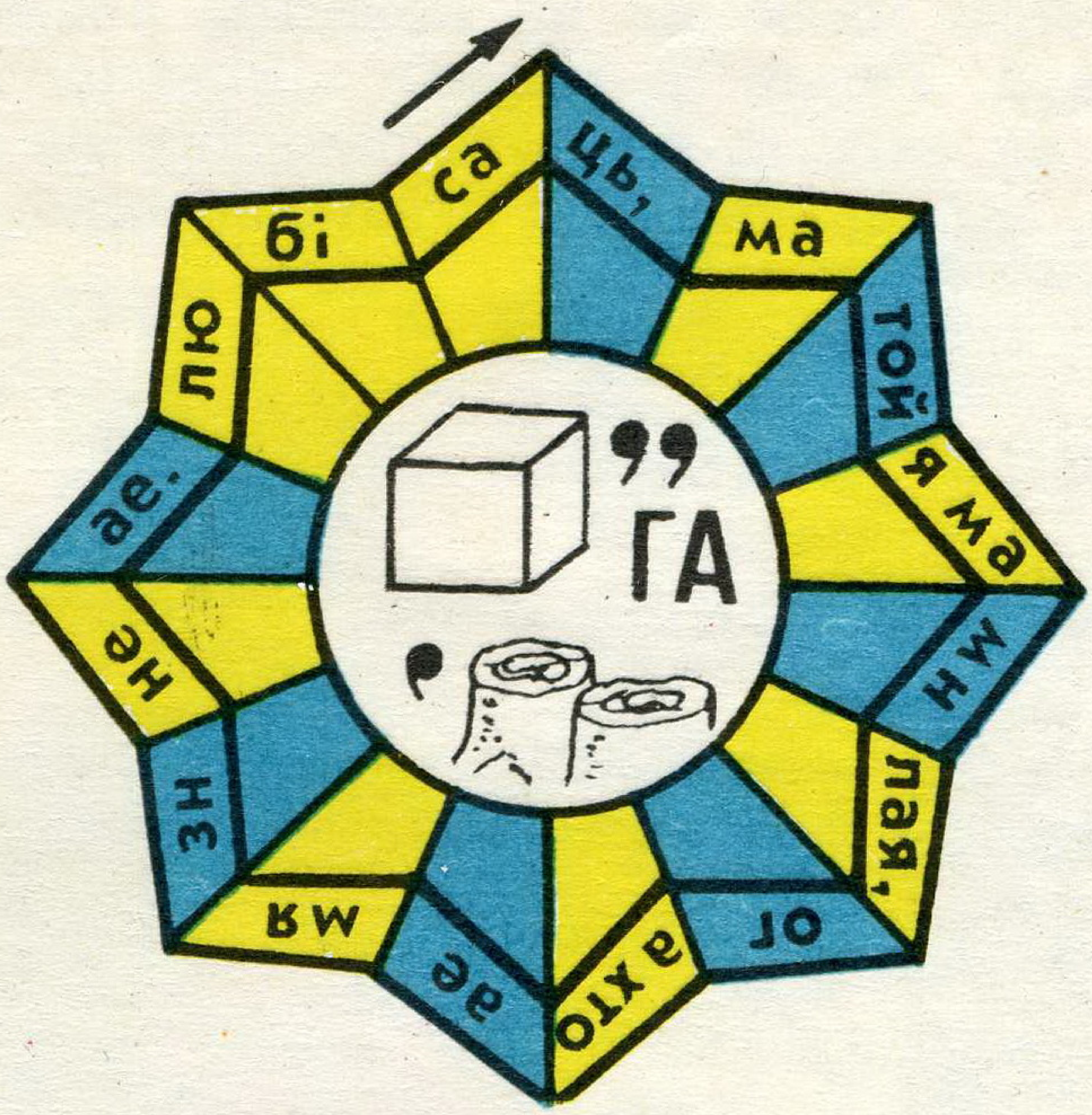

Складзіце квадрат

З гэтых чатырох квадратаў складзіце адзін, але так, каб у радках злева направа і зверху ўніз ні адзін прадмет не паўтарыўся.

Назва кнігі

З дапамогай люстэрка прачытайце назву кнігі, а разгадаўшы рэбус — прозвішча яе аўтара.

Якая казка?

Вы любіце казкі і часта пытаецё: «А што яшчэ пачытаць?» Вам параіць гэтая галаваломка. Як жа яе разгадаць? Трэба ўзяць першую літару з назвы кожнага прадмета і запісаць пад ім.

А хто аўтар гэтай казкі, даведаецеся, калі разгадаеце рэбус у цэнтры малюнка.

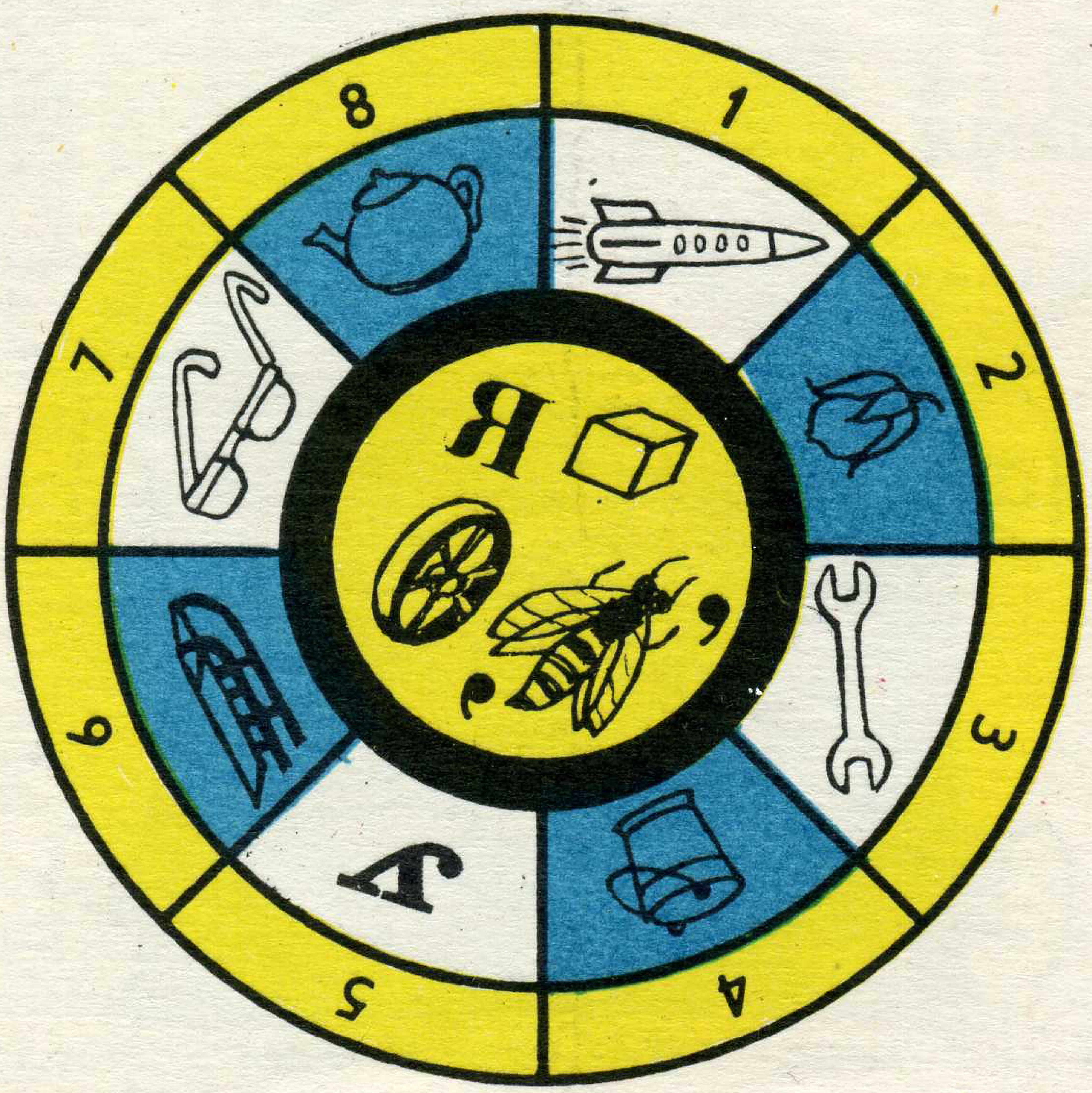

Пабудуйце квадрат

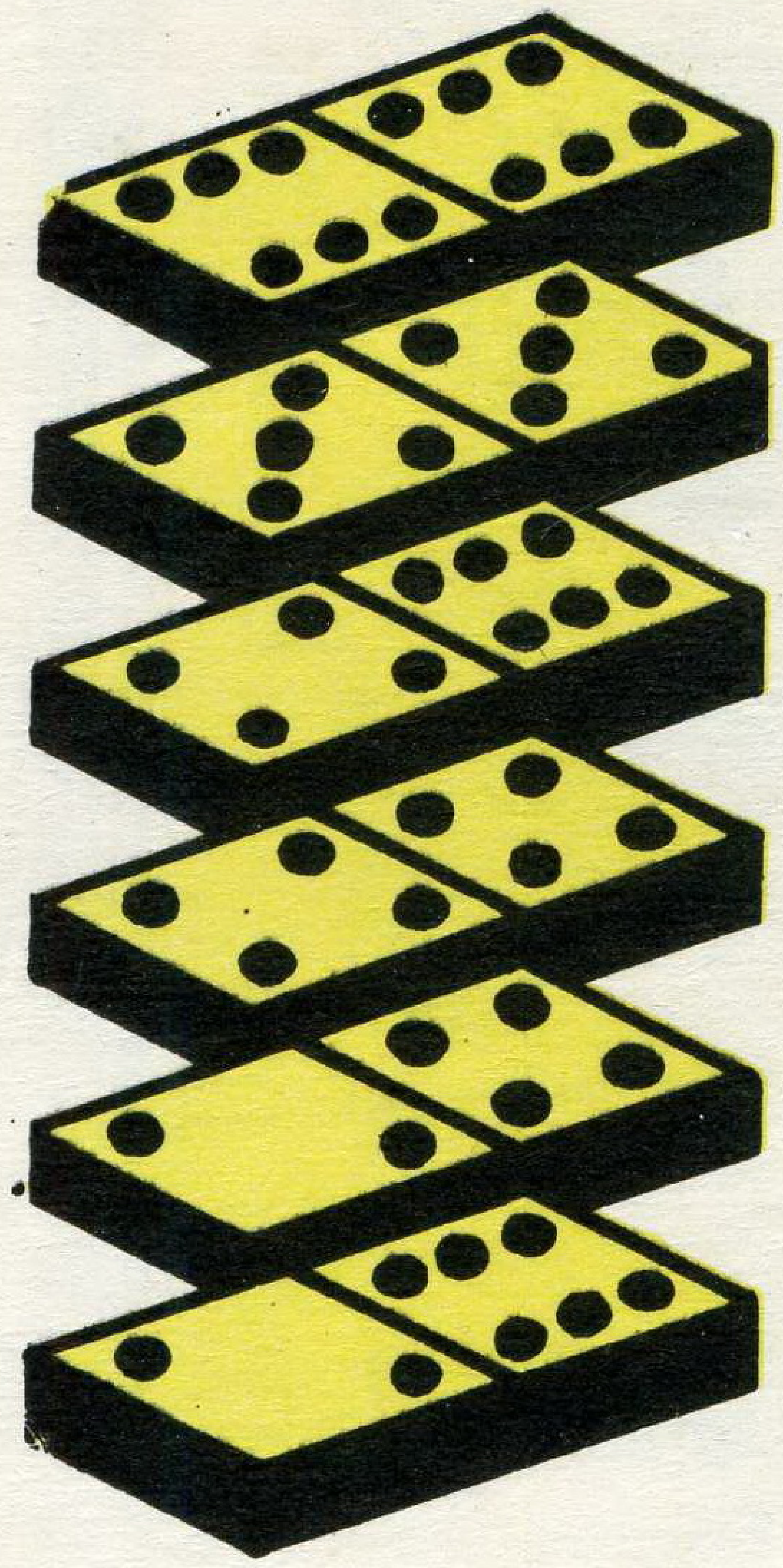

З шасці костачак даміно пабудуйце такі квадрат, у якім сума ачкоў на кожным баку была б 18.

Зімовыя месяцы

Назвы якіх зімовых месяцаў зашыфраваны тут?

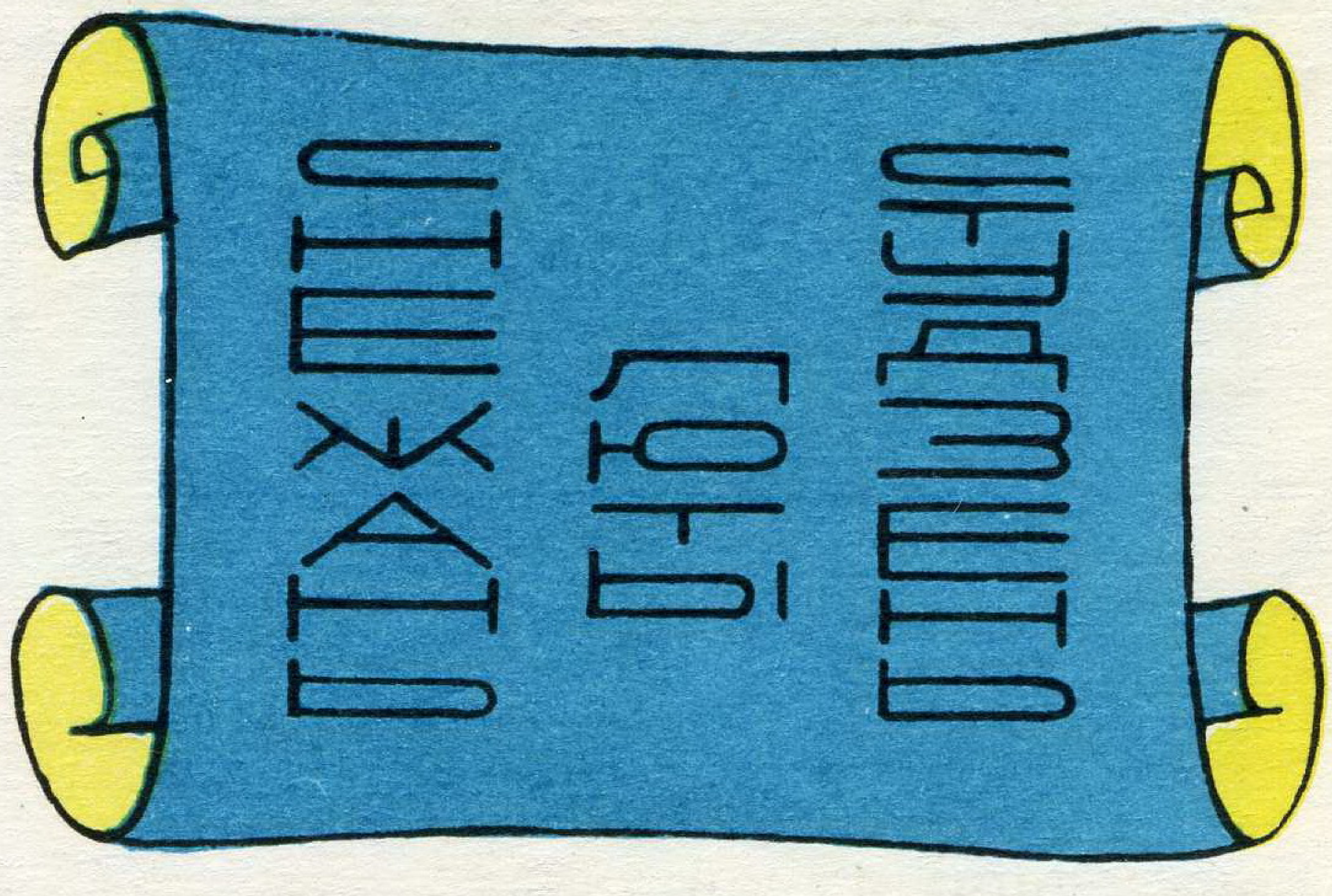

Фігуры-двайнікі

Круг мае дзесяць фігур. Адны з іх адзначаны лічбамі, а другія — такой жа формы і колеру. Прачытайце слова на фігуры з лічбай 1 і шукайце такую ж фігуру без лічбы: на ёй працяг слова. Пасля пераходзьце да фігуры з лічбай 2 і шукайце падобную. Так падбірайце ўсе дзесяць.

Выйшла загадка. Прачытайце яе і адгадайце.

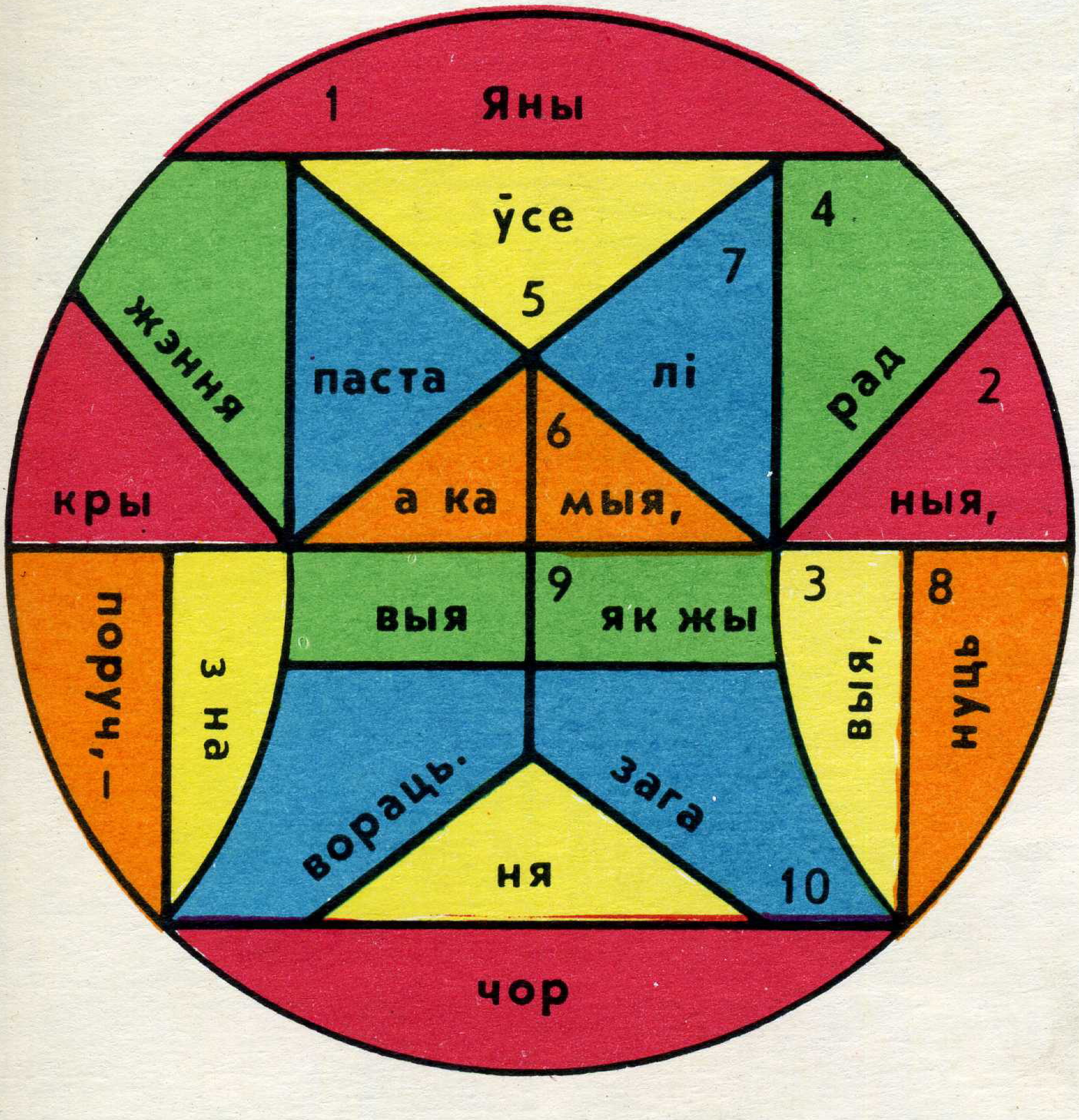

Кветкі

Разгадайце кожны рэбус і адказы запішыце ў клетачкі пад тымі ж нумарамі. Калі ўсе назвы кветак запісаны правільна, у выдзеленым слупку прачытаеце назву яшчэ адной вельмі прыгожай кветкі.

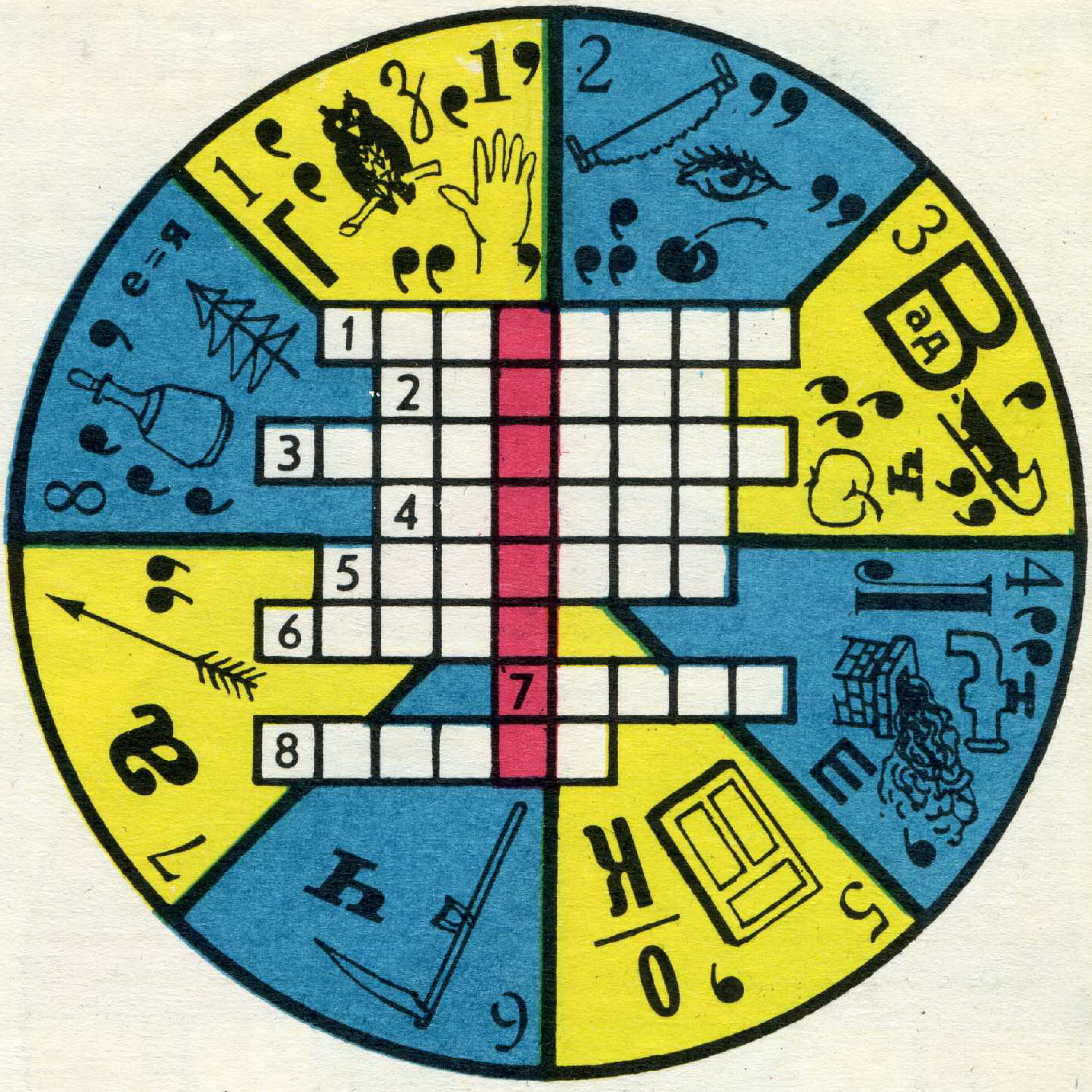

Чатыры птушкі

У кожным кружку напісана па лічбе і па літары. Кружкі злучаны з квадрацікамі нітачкамі. Калі перанесці лічбы і літары ў тыя квадрацікі, куды вядуць ніткі, то ў іх на кожным полі можна будзе прачытаць назву птушкі. Сума лічбаў па вертыкалі, гарызанталі і дыяганалі будзе 18.

Гуляюць чатыры чалавекі. Пераможа той, хто хутчэй выканае заданне.

1

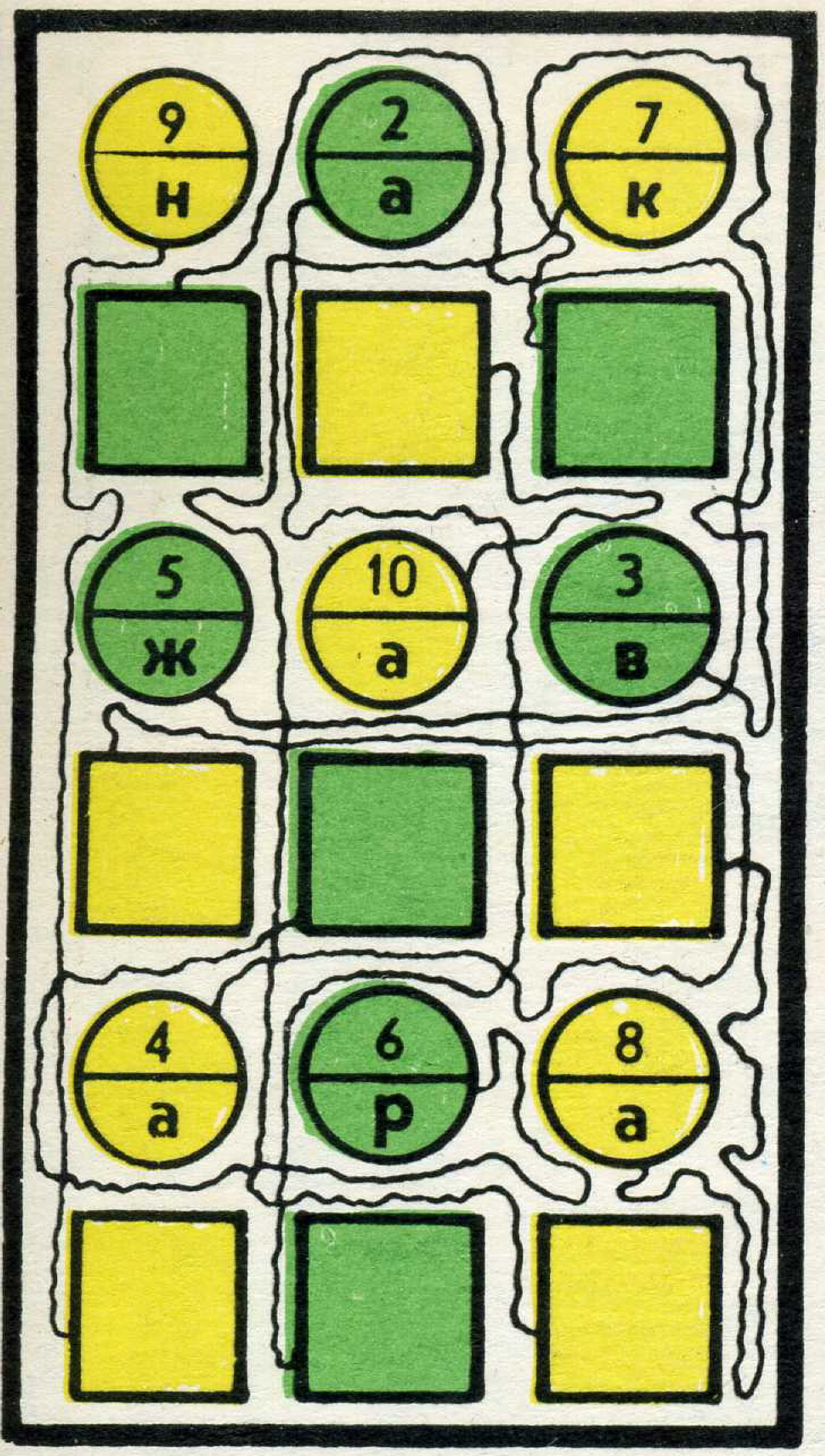
9 н
2 а
7 к
5 ж
10 а
3 в
4 а
6 р
8 а

2

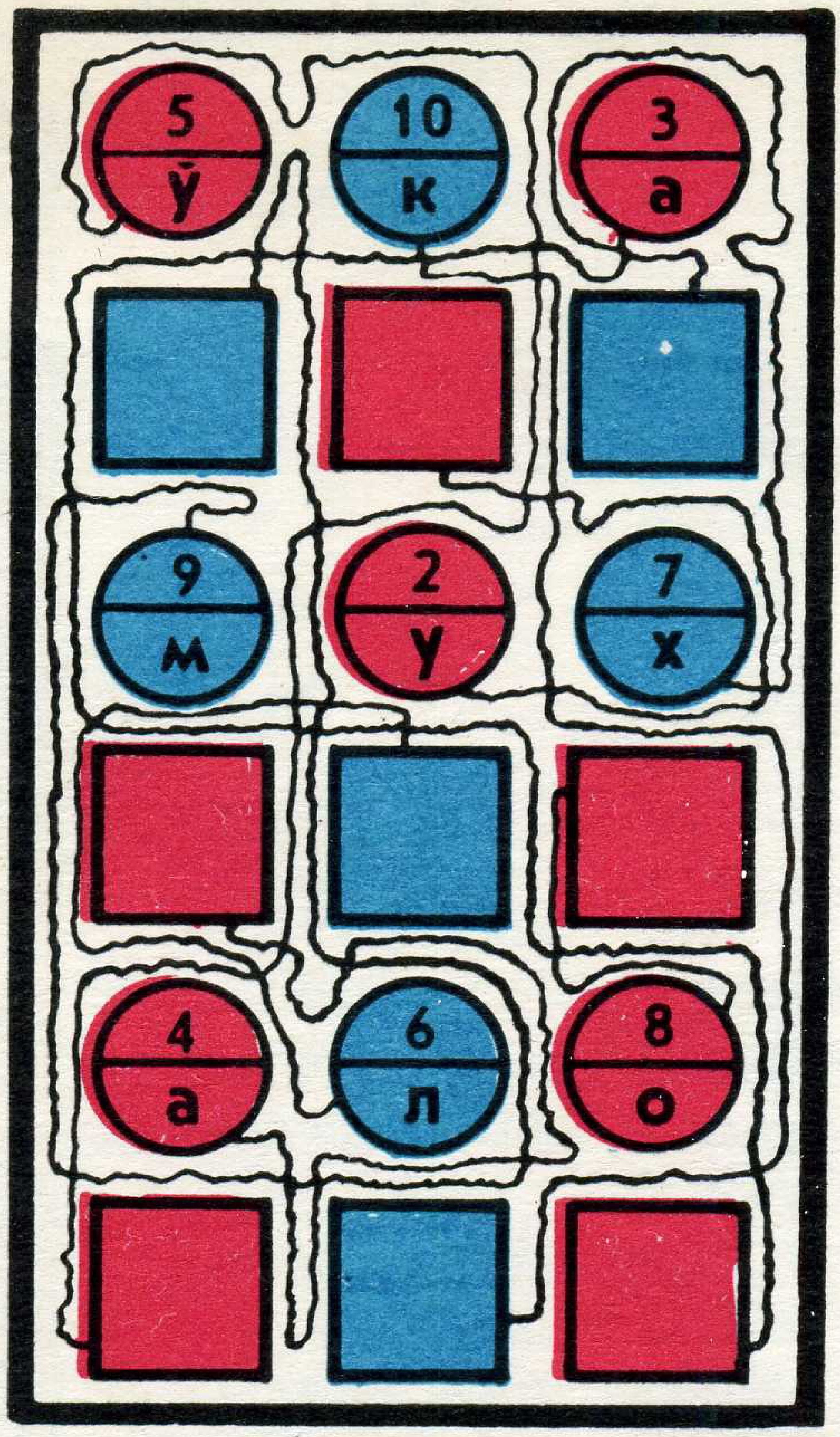
5 ў
10 к
3 а
9 м
2 у
7 х
4 а
6 л
8 о

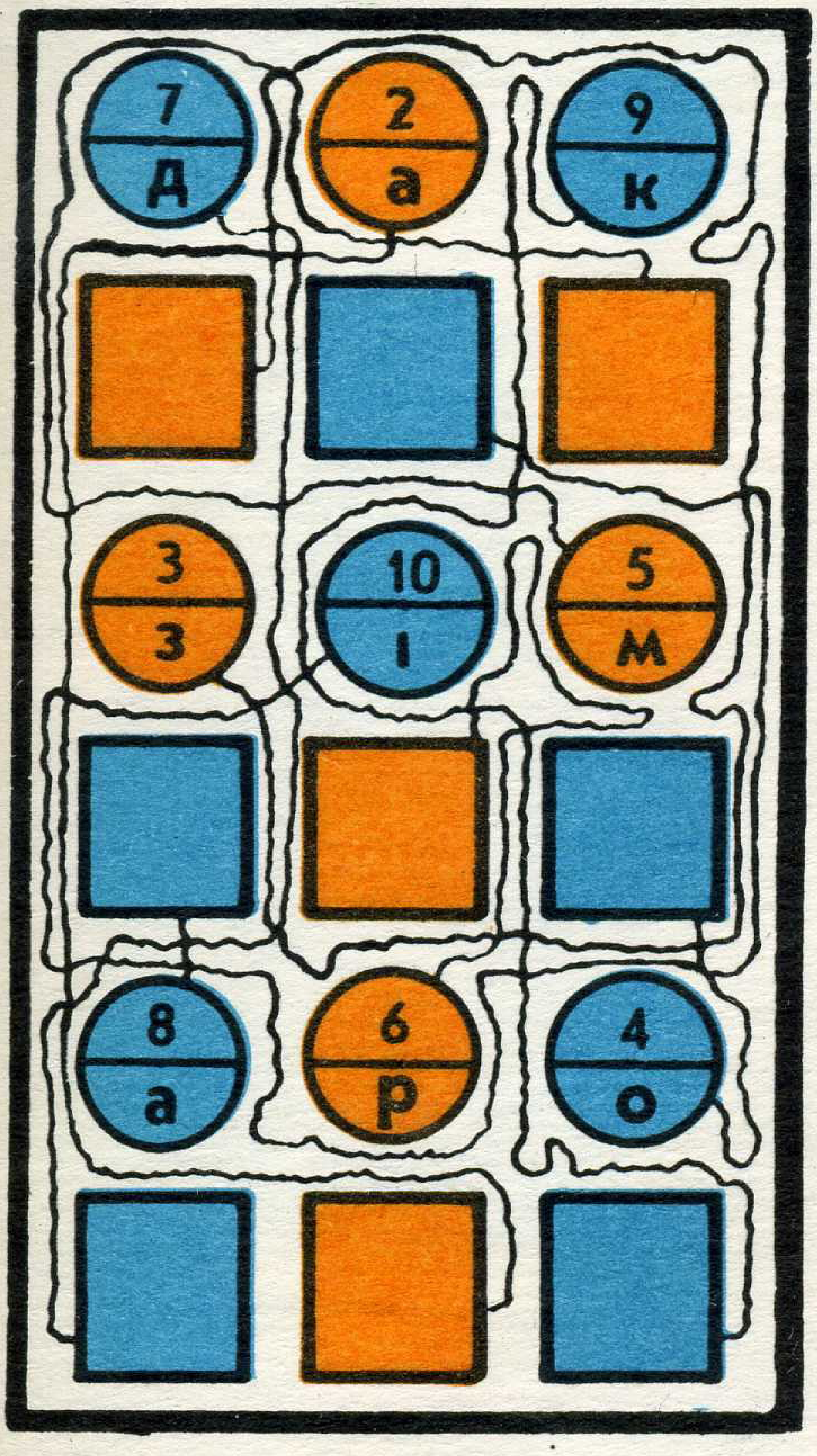
7 д
2 а
9 к
3 з
10 і
5 м
8 а
6 р
4 о

3

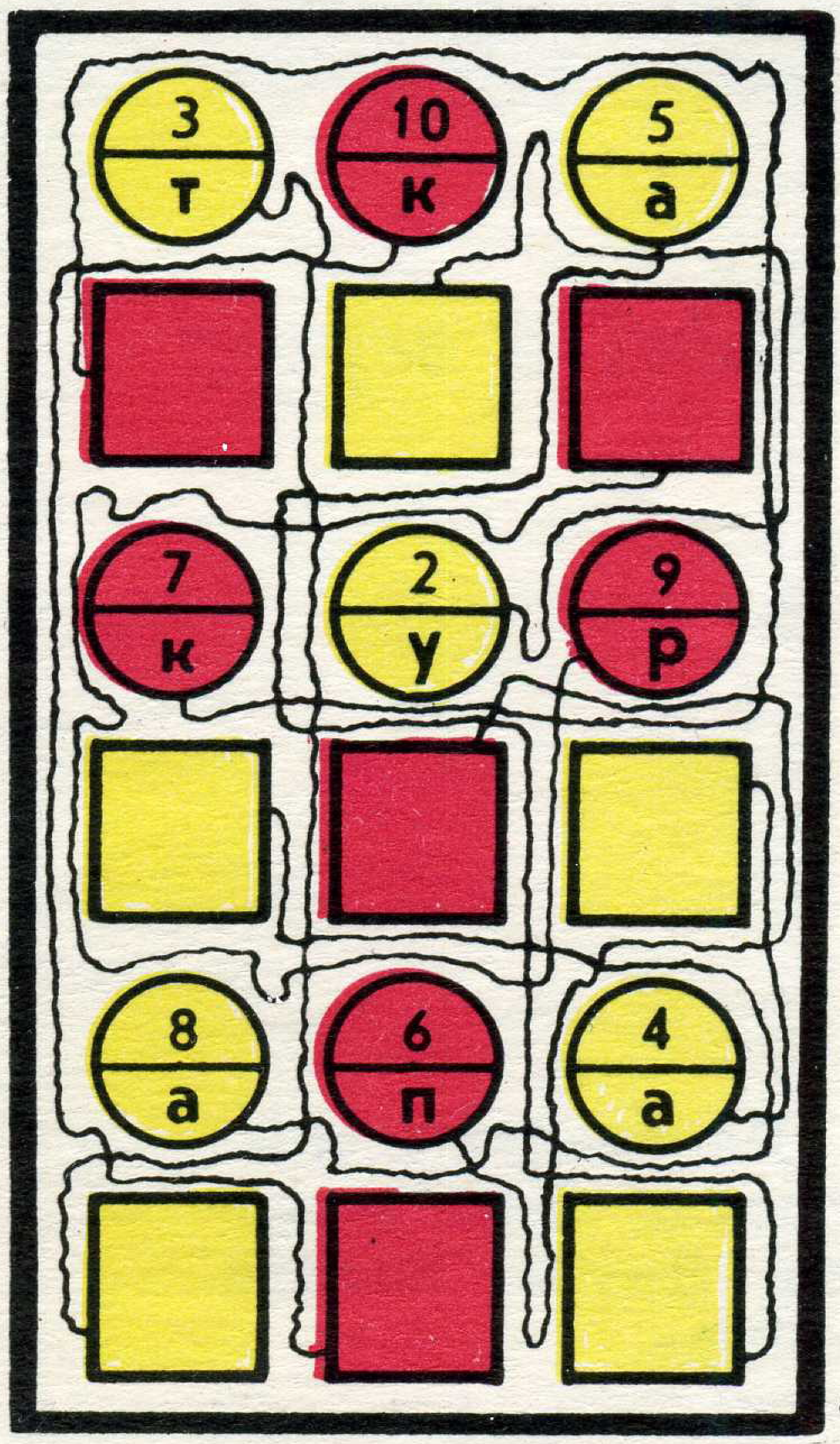
3 т
10 к
5 а
7 к
2 у
9 р
8 а
6 п
4 а

4

Нашы птушкі

Разгадваючы рэбусы, да кожнага слова трэба дадаваць аднолькавы канчатак «ка».

Прачытаеце ўсе рэбусы правільна — даведаецеся назвы васьмі птушак, якія жывуць у Беларусі.

Радкі з верша

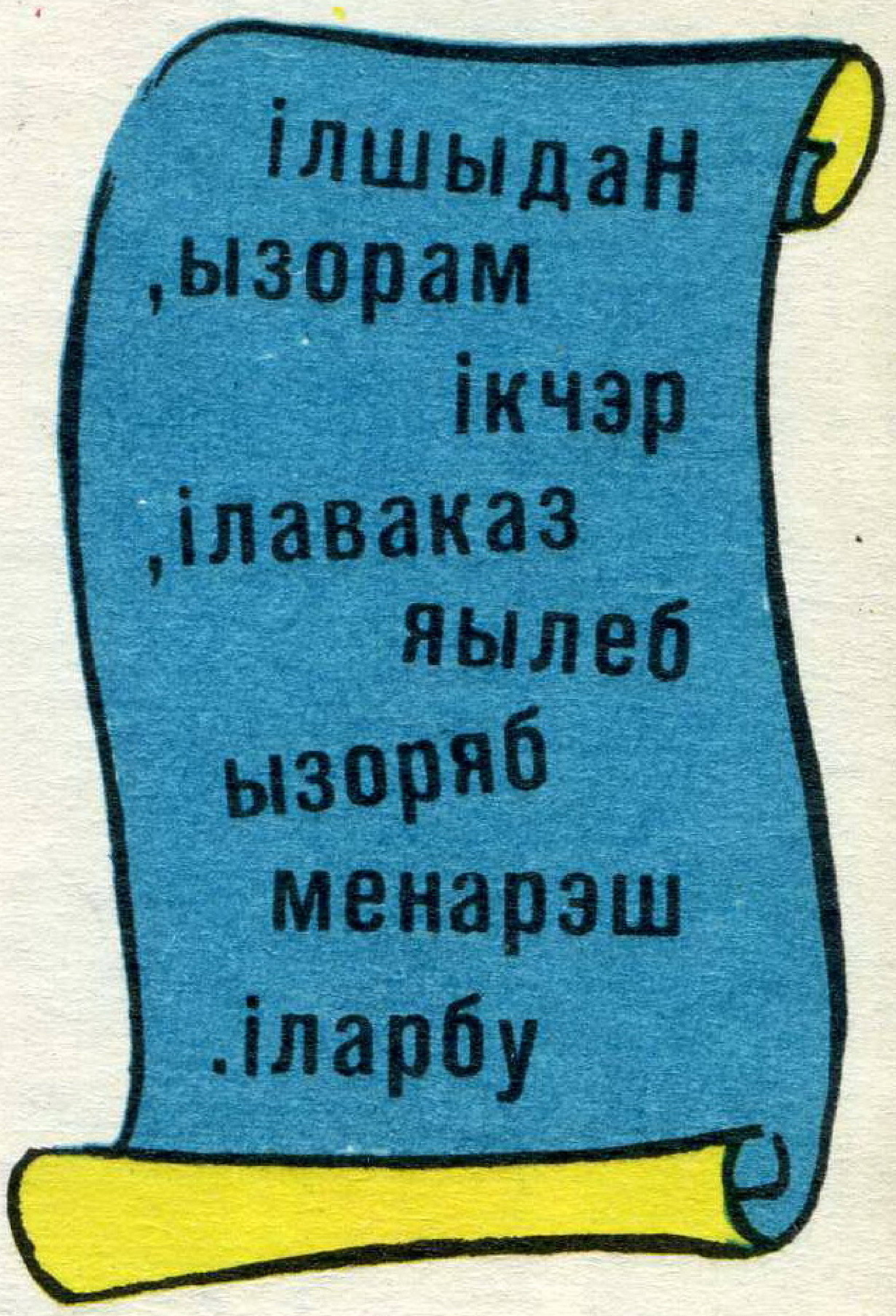

Паспрабуйце прачытаць радкі з верша Якуба Коласа «Зіма».

15 *рэбусаў*

Што вы ведаеце пра гарады, назвы якіх тут зашыфраваны?

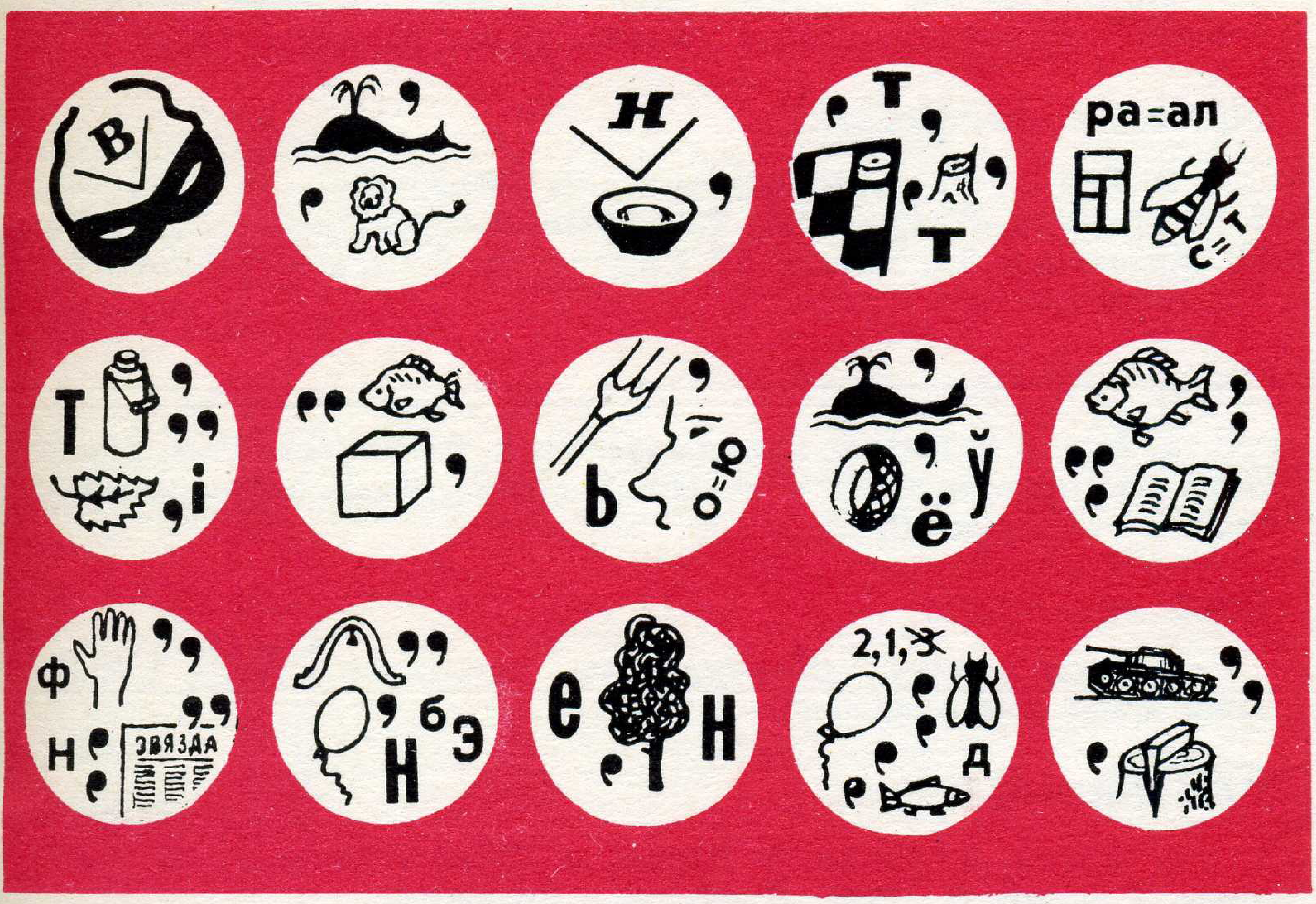

Адказы

У школу

«Дзень добры, любімая родная школа, мы рады сустрэчы з табой!» У цэнтры круга: «Дзень добры, школа!»

Савецкія рэспублікі

1. Расія. 2. Азербайджан. 3. Малдавія. 4. Арменія. 5. Туркменія. 6. Кіргізія. 7. Латвія. 8. Беларусь. 9. Эстонія. 10. Казахстан. 11. Грузія. 12. Узбекістан. 13. Літва. 14. Украіна. 15. Таджыкістан.

Старажытныя гарады

1. Пінск (1097). 2. Гродна (1128). 3. Слуцк (1116). 4. Тураў (980). 5. Віцебск (1021). 6. Мінск (1067). 7. У вертыкальным слупку — Полацк (862).

Дзве прыказкі

Першы радок: «Навука вочы адчыняе». Другі радок: «Век жыві, век вучыся».

Рэкі Беларусі

1. Днепр. 2. Арэса. 3. Дрыса. 4. Сож. 5. Мухавец. 6. Прыпяць. 7. Стыр. 8. Лань. У слупку: Дрысвята.

Чатыры кінастужкі

1. «Дзеці партызана». 2. «Дзяўчынка шукае бацьку». 3. «Міколка-паравоз». 4. «Вуліца малодшага сына». Рэжысёр Голуб.

Ад рэбуса да рэбуса

1. «Міхасёвы прыгоды» — Колас. 2. «У краіне райскай птушкі» — Маўр. 3. «Міколка-паравоз» — Лынькоў. 4. «Мурашка-Палашка» — Бядуля. 5. «Светлае ранне» — Брыль.

Рэбус

«Піянер — таварыш і важак акцябрат».

Мудрая прыказка

«Адклад не ідзе ў лад».

Назавіце жывёл

Янот, ліса, алень, дзік, сабака, вожык, заяц, тыгр, зубр, куніца, рысь, барсук.

Што зашыфравана?

Загадка: «Сама я малая, а хто мяне любіць, той многае знае». (Кніга.)

Складзіце квадрат

Трэба памяняць месцамі другі і трэці квадраты.

Назва кнігі

«Міколка-паравоз». Лынькоў.

Якая казка?

«Рак-вусач». Якуб Колас.

Пабудуйце квадрат

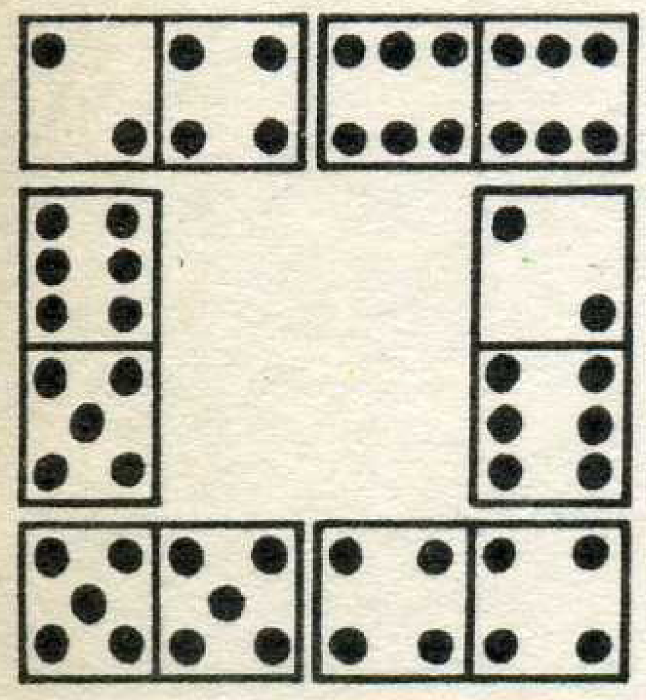

Зімовыя месяцы

Снежань, люты, студзень.

Фігуры-двайнікі

«Яны чорныя, крывыя, з нараджэння ўсе нямыя, а калі пастануць поруч,— як жывыя загавораць». (Літары.)

Кветкі

1. Гваздзік. 2. Півоня. 3. Адуванчык. 4. Ландыш. 5. Рамонак. 6. Касач. 7. Астра. 8. Фіялка. У слупку: «Званочак».

Чатыры птушкі

1. Жаваранак. 2. Мухалоўка. 3. Зімародак. 4. Курапатка.

Нашы птушкі

1. Сарока. 2. Арэхаўка. 3. Ластаўка. 4. Мухалоўка. 5. Чайка. 6. Курапатка. 7. Галка. 8. Пеначка.

Радкі з верша

«Надышлі марозы,
Рэчкі закавалі,
Белыя бярозы
Шэранем убралі».

15 рэбусаў

1. Масква — сталіца СССР і РСФСР. 2. Кіеў — Украіны. 3. Мінск — Беларусі. 4. Ташкент — Узбекістана. 5. Алма-Ата — Казахстана. 6. Тбілісі — Грузіі. 7. Баку — Азербайджана. 8. Вільнюс — Літвы. 9. Кішынёў — Малдавіі. 10. Рыга — Латвіі. 11. Фрунзе — Кіргізіі. 12. Душанбэ — Таджыкістана. 13. Ерэван — Арменіі. 14. Ашхабад — Туркменіі. 15. Талін — Эстоніі.

Кругом 111

(на вокладцы)

«Як брыльянты, рассявае
Ночка летняя расіцу».

На белорусском языке

Алексей Романович Романовский

В ЧАСЫ ДОСУГА

Для детей младшего школьного возраста

Рэдактар З. П. Петрушэня. Мастак В. П. Жыжэнка. Мастацкі рэдактар В. І. Кліменка. Тэхнічны рэдактар М. Ц. Папкова. Карэктар В. В. Шарамета.

Здадзена ў набор 4/I 1976 г. Падп да друку 14/IV 1976 г. Тыраж 91 000 экз. Фармат 84×100$^1/_{32}$. Папера афс. № 1. Ум. друк. арк. 1,17. Ул.-выд. арк. 0,97. Зак. 14. Цана 7 кап.

Выдавецтва «Мастацкая літаратура» Дзяржаўнага камітэта Савета Міністраў БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Мінск, Савецкая, 19.

Ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга друкарня выдавецтва ЦК КП Беларусі. Мінск, Ленінскі праспект, 79.

7 к.